

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania W. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 2 czerwca 2017 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Regina Stępień

UZASADNIENIE

Decyzją z 2 czerwca 2017r. w sprawie (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy W. Ż. prawa do emerytury. W uzasadnieniu powyższej decyzji organ emerytalny wskazał, że zgodnie z art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1 stycznia 1999r.) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy w ilości co najmniej 25 lat. Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki nabycia prawa do emerytury ustala się na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia „Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Okresy pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2). Zgodnie z tym wzorem zakład pracy ma obowiązek w wydanym pracownikowi dla celów emerytalnych świadectwie pracy określić rodzaj pracy ściśle wg wykazu, działu i pozycji w/w rozporządzenia, podać stanowisko pracy w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego lub uchwały właściwego ministra oraz wskazać okres, w którym praca

w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zdaniem organu rentowego wnioskodawca nie spełnia wymienionych warunków, ponieważ nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Nie uwzględnił mu do tych okresów zatrudnienia od 8 stycznia 1981r. do 30 czerwca 1982r. w (...) SA w K. oraz od 25 sierpnia 1983r. do 31 lipca 1998r. w (...) Sp. z o. o. w Z.. Wskazał, że przedłożone na te okoliczność dokumenty zawierają nieprawidłowe kwalifikacje tej pracy.

Kolejną decyzją z 26 lipca 2017r. organ rentowy ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wskazując, iż wnioskodawca udokumentował 13 lat, 4 miesiące i 6 dni okresów pracy w szczególnych warunkach – wobec wymaganych 15 lat.

Od obu tych decyzji odwołanie złożył wnioskodawca W. Ż.. Wniósł on o ich zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Twierdził, iż ma wymagany okres pracy w szczególnych warunkach. Przy czym jako okres pracy w szczególnych warunkach, który jego zdaniem winien zostać mu uwzględniony wskazywał ostatecznie okres pracy od 8 stycznia 1981r. do 30 czerwca 1982r. i od 1 lipca 1982r. do 31 lipca 1983r.

W odpowiedziach na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie uzasadniając swoje stanowisko jak w skarżonych decyzji. Przy czym wskazał, iż wobec złożenia przez wnioskodawcę dodatkowych dokumentów zaliczył mu do stażu szczególnego okresy od 25 sierpnia 1983r. do 27 maja 1986r. i od 6 lipca 1987r. do 31 lipca 1998r. w (...) Sp.z o. o. w Z..

Sąd ustalił:

Wnioskodawca W. Ż. ur. (...), ukończył 60 lat, nie jest członkiem OFE, ma 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz wykazał przed organem rentowym 13 lat, 4 miesiące i 6 dni okresów pracy w szczególnych warunkach.

W dniu 25 maja 2017r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. Skarżonymi decyzjami z 2 czerwca 2017r. i 26 lipca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił mu prawa do emerytury.

(bezsporne)

Wnioskodawca w okresie od 8 stycznia 1981r. do 31 lipca 1983r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładach (...) w K. na stanowiskach:

- od 8 stycznia 1981r. do 30 czerwca 1982r. – operatora urządzeń nawęglania

- od 1 lipca 1982r. do 31 lipca 1983r. – pomocnika maszynisty kotła.

Wnioskodawca na tych stanowiskach pracował w elektrociepłowni Zakładu (...), która produkowała parę wykorzystywaną w produkcji płyt i do ogrzewania pomieszczenia socjalnego. Była to para technologiczna wykorzystywana do procesu produkcji, część do turbiny parowej a część po schłodzeniu również wykorzystywana na sama produkcję. W elektrociepłowni znajdowały się dwa kotły wysokoprężne (80 atmosfer). Były one zautomatyzowane. Jedynie niewielka część prac związanych z produkcją tej pary wykonywana była ręcznie: szlakowanie, rozładunek ługu (wykorzystywanego do zmiękczenia wody) z cystern na pojemniki.

Na stanowisku operatora urządzeń nawęglania pracował przy obsłudze odżużlania i odwęglania. Nadzorował taśmociągi doprowadzające węgiel do kotłów. Praca ta polegała na dopilnowaniu taśmociągów by nie schodziły z torów i nie zatykały się w bunkrach. W razie takiego zdarzenia musiał ręcznie je udrożnić. Poza sporadycznie pracował przy rozładunku ługu z cystern do pojemników czy też przynosił szklane fiolki na próbki wody (w dziale zmiękczenia wody). Czasami w tym okresie wykonywał obowiązki pomocnika palacza. W okresie zatrudnienia na stanowisku pomocnika palacza przy kotle wysokoprężnym zautomatyzowanym, nie wykonywał przy nim żadnych większych prac ręcznych

poza sporadycznym przedmuchianiem zaworów bezpieczeństwa, wodowskazów odmulania pieca czy usuwaniu awarii. Jego praca na tym stanowisku polegała na nadzorze nad poziomem wody w kotle, węgla, temperatury. Istotne było chronienie kotła przed spadkiem temperatury.

Dowody:

- kserokopie: opinii k.9, angaży k.10-11, 20, umowy o pracę k.19,
- akta ubezpieczeniowe t. V: świadectwo pracy w szczególnych warunkach.7
- akta osobowe wnioskodawcy: umowy o pracę, angaże i świadectwa pracy,
- e-protokół z 29.11.2017r. (k.58-59) zeznania świadków: A. P. 00:14:10-00:23:44 i A. S. 00:23:44-00:37:49;
- e-protokół z 7.02.2018r.: wyjaśnienia wnioskodawcy 00:06:29-00:21:25

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawcy jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura o której mowa przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy- w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W sprawie bezspornym był fakt iż w dacie wydania decyzji przez organ emerytalny wnioskodawca ukończył 60 lat, nie był członkiem OFE, miał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, oraz że organ rentowy ostatecznie uznał mu 13 lat, 4 miesiące i 6 dni okresów pracy szczególnych warunkach.

Sporną kwestią wymagają ustalenia sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiada 15 lat pracy w szczególnych warunkach, w czy takim okresem pracy było jego zatrudnienie w Zakładach (...) w K. od 8 stycznia 1981r. do 31 lipca 1983r.

Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczony nie spełnia warunków wskazanych w treści przepisu art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponieważ nie

udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uznał wnioskodawcy okresu zatrudnienia od 8 stycznia 1981r. do 31 lipca 1983r.

Zdaniem wnioskodawcy ten okres zatrudnienia winien zostać zakwalifikowany jako okres pracy w szczególnych warunkach.

Z treści przepisu § 21 ust. 1 pkt. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wynika, że jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury. W świetle zaś § 2 Rozporządzenia powyżej przywołanego zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach, wyłącznie na podstawie dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody. Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, z którym rozpatrujący sprawę sąd w pełni się zgadza wynika, że przed okręgowymi sądami pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno – rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia.

Sąd podzielił stanowisko organu rentowego w tym zakresie, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są okresy w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

W rozpoznawanej sprawie z wyjaśnień wnioskodawcy i zeznań świadków A. P. i A. S. wynika przede wszystkim, iż kotłownia, w której wnioskodawca pracował od 1981r. była kotłownią zautomatyzowaną. W związku z czym prace palacza, pomocnik palacza czy też operatora urządzeń nawęglania w takiej kotłowni nie mogą zostać uznane za prace wykonywane w szczególnych warunkach. Jak wynika z Wykazu A (załącznika do ww. rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r.) dział XIV, poz. pracami w szczególnych warunkach są prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego. Nie zmienia tego fakt, iż sporadycznie w związku z awariami czasami te prace musiały być wykonane ręcznie. Poza tym jak wskazuje wnioskodawca i wymienieni wyżej świadkowie w okresie tego zatrudnienia wykonywał również prace związane z udrożnieniem taśmociągów, czy też z rozładunkiem ługu z cystern do pojemników oraz proca pracownikowi zmiękczalni wody.

Mając na uwadze powyższe, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego oddalił odwołanie W. Ż..

SSO Regina Stępień